

[From.]

vil jeg gerne vende tilbage til i et udvalg.

Et af de vigtigste forslag i hele komplekset er måske lovforslaget om udøvelse af erhverv i Grønland. Det er det både for den enkelte grønlænder og for den danske statsborger, der får næringsbrev, og resultatet af disse erhvervs indtjeningssevne vil komme til at danne grundlaget for den grønlandske levestandard; det er resultatet heraf, der bestemmer, om den investerede kapital kan blive forretningsmæssigt forrentet.

Hovedformålet med lovforslaget er at skabe sådanne forhold, at den grønlandske befolkning kan oplæres i at udnytte landets naturlige rigdomskilder og finde frem til en rationel og moderne behandling af produkterne, kort sagt, at skabe et selvstændigt grønlandsk næringsliv. Det er ganske givet, at torskefiskeriet her vil vise sig at være det helt primære. Der er usandsynligt mange torsk i de grønlandske forvande, de venter kun på at blive taget op, og kvaliteten af den grønlandske saltfisk hører til det bedste, der findes. Jeg synes knap nok, vi fra dansk side har haft øjnene åbne for de muligheder, der her foreligger. Fiskerkuttere fra mange vesteuropæiske lande fisker på bankerne udfor Grønlands kyst med moderskibe som basis; jeg har ladet mig fortælle, at sidste år var der omkring 200 stykker. Vi råder over hele territorialfarvandet og de mægtige fjorde; vi kan operere med landbasis, men her har jeg ladet mig fortælle, at vi udover forsøgsfiskeriet kun havde siger og skriver 2 kuttere deroppe fra Danmark. Jeg håber ikke, det er mangel på pionerånd, der har været bestemmende for dette forhold. Ja, det er vel i grunden sådan, at om det skal gå vel med dette eksperiment, vi her er i færd med at give lovsform, må pionerånden findes i dansk ungdom og dansk erhvervsliv. Om det skal gå vel, må der være nogle, der er villige til at løbe en risiko, nogle, der er villige til at vove pelsen både økonomisk og arbejdsmæssigt og i henseende til de besværligheder og ubehageligheder, der følger af at starte noget nyt oppe i Grønland. Jeg tror forresten, at denne indstilling findes i det danske folk.

Man har indvendt, at der er ingen, der ved, hvor længe torsken er i de grønlandske farvande, og hvem ved det? Men så synes jeg bare, at det haster så meget mere med at få fiskeriet i gang. Når det kan betale sig at sejle derop fra Portugal og fiske med moderskibe som basis, må det også kunne lade sig gøre fra Danmark, og under langt bedre forhold.

Og torsken er slet ikke den eneste fisk, der findes deroppe; der er hellefisk, laksen og fremfor alt rejerne. Man siger, at verdens rigeste rejefelter findes i Diskobugten. Jeg mener, vi må se at komme i gang med at få rejerne op og rigtigt og hensigtsmæssigt behandlet; der vil nok være marked for rejer også i fremtiden.

Der er også forhold angående §§ 2, 10 og 13, som jeg gerne vil have nærmere forklaring på, men også her imødeser jeg udvalgsbehandlingen.

En forudsætning for en sådan udvidelse af grønlandsk erhvervsliv og produktion vil naturligvis være væsentlig kapitalinvestering. Det er dette forhold, der er taget sigte på i lovforslaget om oprettelse af en grønlandsk erhvervslånefond, et lovforslag, som vi kan tiltræde.

Jeg vil også gerne pege på de turistmæssige forhold og den betydning, turismen kan få for landet. Landskabsmæssigt er Grønland måske noget af det mest særprægede, der findes; belysning og farvespil kan være ubeskrivelig smukt, verdens største isbræ findes ved Jakobshavn. Vi, der har stået på Holms bakke og set udover isfjorden, glemmer det vist aldrig nogen sinde. Muligheder for turistmæssig jagt — selvfølgelig under behørig kontrol — er til stede, og for lystfiskeri findes der vel næppe noget, der er bedre. Grønland ligger slet ikke så langt fra USA, og i flyvemaskinens tidsalder er det i hvert fald ikke en afstand, der kan genere.

Det er jo ikke sikkert, at retningslinierne i dette lovkompleks bliver endegyldige for Grønlands fremtid. Det praktiske liv går tit sine egne veje, og jeg vil sige: heldigvis da. Det, det drejer sig om, er at få begyndt, at komme i gang, og så må vi lære af udviklingen at drage de konsekvenser, der måtte følge heraf. Det står jo altid i rigsdagens magt at ændre loven.

Jeg ved ikke, hvordan hele denne nyordning vil blive modtaget i Grønland eller i Danmark. Jeg ved, at der i Grønland, navnlig blandt de ældre, er en vis betænkelighed. Man frygter for, om befolkningen nu også er moden til at gå ind under disse uvante forhold, og jeg forstår det såre godt; pietetsfølelse, hjemstavnsfølelse og en konservativ livsopfattelse er meget fremherskende deroppe, og vi må absolut tage videst muligt hensyn til disse værdifulde egenskaber.

Iøvrigt tror jeg, succes'en står og falder med de embedsmænd, der kommer derop og får ansvaret for at føre ordningen ud i livet. Det farligste, der kan ske, er, om det bliver